

Адыгэ Голос адыга

макъ

Адыгэ Республикаам и Правительствэ игъээст

Автомобильхэр рыклохэ хъугъэ

**Адыгэ Республикаам и Правительствэ зычилт унэм ыгупекэ
урамэу Жуковскэм ыцлэкэ щытым тыгъуасэ
кыышегъэжьаагуу автомобильхэр рыклохэ хъугъэ.**

Специалистхэм гьогум тет тамыгъэхэр зэблахъугъэх, транспортыр кыышцууны зэрэмхүүщим, эвакуаторым тоф зэришлээрм анае тирязыгъэдзэр нэмэгдэх, тамыгъэхэр агъеуцугъэх. Къалэу Мые-къуапэ игупчэ инэмэгдэх, урамхэм автомобильхэр зым зыр ежэжьеу зэрэцэгтийнхээрэм фэдэу щимытыжынхээрэм схемакэл иштуагъэ къэкошт.

Шыгуу къэтэгъэжьы: урамэу Жуковскэм ыцлэкэ щытым автомобильхэр рыклохэ альээгынену шыгъээнэм пае Адыгэ Республикаам и Лышъхээ иштуагъэхэр піэлтэе гъэнэфагъэхээс шыгъэцэклээ Къумпыл Мурат Мые-къуапэ.

АР-м и Лышъхээ ипресс-къуулыкуу.
Сурэтыр А. Гусевым тырихыгъ.

пэ имэрэу Александр Наролиним тоф шлэгтэй зэлүүкэльтийн зыдиреэлм пшъэрильтийн фишигъагъэ. Республикаам илаача кызыэрэхийгээжьаагуу машинацуплэу илэр нахыбэ шыгъэным тофыгъуу аш зэшүүхин фае. Аш нэмэгдэх Къумпыл Мурат пшъэрильтийн кыгъеуцугъ специалистхэр кыыхагъэлажьэхээзэ къалэм игъогухэм яхэхъоньгъэ, язэтгээцээхийн зыдүүхээ, цыифхэм ящилакэ нахь щынэгъончэшт, нахь лэрфэгъу амалхэр агъотыщих.

**Хъэлъекъуае щыщ
Едыдж Заринэ
щынэгъэм чыпил
къин зыргъеуцом,
Іэпылэгъуу
къыфхэхъугъ
Адыгэкталэ имэр.
Пшъешъэжьыер
зэрэджэрэм төфэрэ
ахъщэр зэрэфи-
тырэм имызакъоу,
псэупли
фишэфыгъ.
Заринэ
фэгъэхъыгъэ
тхыгъэр ыкчи
нэмэгдэх къэбархэу
Адыгэкталэ
къыратхыкыгъэхэр
я 3 – 6-рэ
нэклубгохэм
арытых.**

Сурэтым итыр:
ЕДЫДЖ ЗАРИН.

Республикэм социальнэ- экономикэ хэхъоныгъэ зэришыщтым тегущылагъэх

**Адыгэ Республикаам и Лышъхээ иштуагъэхэр піэлтэе гъэнэфагъэхээ
зыгъэцэклээр Къумпыл Мурат ОOO-у
«Инвестиционнэ-консалтинговэ компанie «АВ» зыфиорэм иштуагъэхэм — консорциумым идириекторэр Алексей Крыловскэмэр уштыхнэмкэ идириекторэр Андрей Ефремовыимэр бэл-
мышэу адырилгээ зэлүүгүм стратегическэ планированиемкэ системэр республикэм зэрэцэзэхэштэйтим
егыгъээ тофыгъохэм щатегууылагъэх.**

Зэлүүгүм джащ фэдэу хэлэжьаагъэх Адыгэ Республикаам и Премьер-министрэ иштуагъэхэр зыгъэцэклээр Наталья Широковар, Адыгэ Республикаам и Премьер-министрэ игудадээ иштуагъэхэр зыгъэцэклээр Сапый Вячеслав, Адыгэ Республикаам экономикэ хэхъоныгъээрэм сатыумрэхээ иминистрэ иштуагъэхэр Ворэкъо Хьалимет.

Республикэм исоциальнэ-экономикэ политикикэ лъэнэхээ шыхыаагъэх, піэлтэе къыхэхэм атэлтигээгээ гухэльхэр, пшъэрильхэр, Адыгэ Республикаам социальнэ-экономикэ хэхъоныгъээ зыгъэшын Стратегилем икъыхынкэ шлэгтээн фаехэр агъенэфагъэх.

Мы документым тоф дашэуу заублагъэр 2015-рэ ильясыр ары. 2016-рэ ильясым нэкъокъонымкэ ыкчи хэхъоныгъэ ышынымкэ республикэм амалэу илхэр зэхагыгъагъэх. Мыгъэ Стратегилем икъыхын иятонэрэ чэзыу тоф дашэшт, аш ипроект зэхэгъеу-
зогъен фае.

«Хэхъоныгъэ зэрашын Стратегилем икъыхын хабзэм икъулыкъухэр зэклэхээ, общественностью, бизнесом, наукам ялъыкъохэр нахь чанэу кынхэлэжьэнхэ фае.

яофшэнкэ пъэхьагъэ ашыщхэри. Республикаам хэхъоныгъэ ышынын зэрилтээ-
кышт лъэнэхэхэр, проектхэр гъэнэ-
фэгъэнхэм мэхъянэшо ил. Ахэр пхы-
рытыхээзэ, піэлтэе къыхэхэм тельтигээгээ
пшъэрильхэхэр зэшотыхынхэ тльэ-
кышт. Апэрэ чэзыу Стратегилем зыт-
тэгээцэхъяагъэр цыифхэм ящилакэ-
псэукэ зыкъеэзэтыгъэнэй ары. Аш
пае социальнэ лъэнэхэх, экономикэ
хэхъоныгъэ ягъэшыгъэн, Адыгэим
шыпсэунхэмкэ ыкчи тоф щашлэнхэмкэ
нахь амал дэгүхэр афызэхэшгъэн-
хэ фае», — хигъеунэфыкыгъ Къум-
пыл Мурат.

Адыгэ Республикаам и Лышъхээ иш-
туагъэхэр піэлтэе гъэнэфагъэхээ
зыгъэцэклээр зэрилтигээрэм, мы лъэ-
хъаным республикэм хэхъоныгъэ ышыны-
м пае къэралыгъо стратегическэ гъэ-
орышэнхэм исистемэу шлэгтэх къэзы-
тиэр илэн фае.

Стратегическэ планированиемкэ пред-
ложениехэр къахыгъэх ОOO-у «Ин-
вестиционнэ-консалтинговэ компанie «АВ» зыфиорэм специалистхэм. Ахэм
зэралтигээрэм, экономикэм хэхъоныгъэ
ышынымкэ Адыгэим амалшүхэр илэх.
Ар чыпил иэрыгээзум цыис, транс-
порт инфраструктурэ дэгүү ил.

Адыгэ Республикаам и Лышъхээ иш-
туагъэхэр піэлтэе гъэнэфагъэхээ
зыгъэцэклээр зэрилтигээрэм, Стратегилем икъыхын хабзэм икъулыкъухэр
зэклэхээ, общественностью, бизнесом,
наукам ялъыкъохэр нахь чанэу кынхэлэжьэнхэ фае.

Миллион 51-рэ апэухъагъ

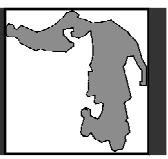
Адыгэкталэхээ тоф шыфхэр социальнэу къэухумгъэнхэмрэх и Гээлэрийнлэлэхээ илаача Шъхъэлэхъо Вячеслав кызэрэтиуагъэхэмкэ, 2016-рэ ильясым цыифхэм яфэло-фашлэхэр шэлхээ гъэнэфагъэхэм ат-
тэу афагъэцакъэхээзэ, тофыгъо зэфэшхъяафу зэшүүхыгъэр makлэп. Бэ-
зигуу кытгышигъэх, арыш, анах шхъаагъэхэм шууацыдгъэгъозэн.

Къалэм иштуагъэхэмкэ яунэгъо 299-у сабий 378-рэ кызэрэхуагъэхэм ильясым къыкъоц мазэ къэс ахъщэ іэпылэгъо аратыгъэр сомэ миллионрэ мин 900-м шлокы. Аш щыщэу зизакъоу сабийхэр зыпухэрэ ны 29-мэ аратыгъэр мини 140,8-рэ.

Зыныбжь ильэрэ ныкъорэм нэмэгдэх сабий 177-рэ унэгъуи 170-мэ ашан. Ахэм ашыщэу аперэу сабий кызэрэхуагъэхэм зэтгэгъо ахъщэ іэпылэгъо аратыгъэр сомэ 2908,6-рэ, ятонэрэхэм — сомэ 5817,3-рэ. А сабий 177-у джыри зыныбжь ильэрэ ныкъорэм имыкъуагъэхэм гъэрекло зэтгэгъо ахъщэ іэпылэгъо аратыгъэр пстэумки сомэ миллиони 6-рэ мин 811,6-рэ.

(Кыкъэлтыкъорэр я 3-рэ н. ит).

АДЫГЕИМ ЩЫХЪУРЭ-ЩЫШІЭРЭР

Федэшхо къыхыщт

Адыгэ Республикаим и Лышхъээ ишьэрлыхэр пэлъэ гъэнэфагъэкээ зыгъэцкээр Къумпыл Муратрэ ООО-у «Краснодарзернопродукт-Экспо» зыфиорэм изэхэшаклоу Алексей Сидюковымрэ зэдирягъэ зэукил Адыгем пынджыр промышленнэ шыкъэл тетэу переработкэ щышыгъэнымкэ гугъаплэу щылхэм щатегушылаагъэх.

Мы зэукилхъэу хэлэжьагъэх АР-и и Примьер-министре игуадээ ишьэрлыхэр зыгъэцкээр Сапый Вячеслав, муниципалынэ образованиеу «Адыгэкъалэ» ишаа Хятэгъу Налбай, республикэм мэку-мэшымкэ ыкы экономикэ хэхоньгъэмкэ иминистерствэхэм ящахэр, джааш фэдэу ООО-у «Краснодарзернопродукт» зыфиорэм илыхкохэр.

Шыгу къэдгээкъыжын: 2013-рэ ильэсым мы компанием Адыгэкъалэ дэт комплексэу пынджыр переработкэ шыгъэным фытээпсихъагъэр къызэклигъэхъяа. Предприятием изэтгээпсихъанрэ игъэклэжынрэ инвестициене сомэ миллион 200 фэдиз апэуагъэхъяа.

Мы зэукил таа эзэсийцуухъэр дунаим епхыгъэ юфыгъохэр шхъафэу къышаалтыгъэх, пындж шуампээм игъэклэжынкэ юфтихъабзэхэми ансыгъэх. Непэлэ предприятием къыхиубытэрэ чыпэлэм пындж шуампээр щы-

зэтэйральхъэ. Къутырэу Псэ-къулэс километриту фэдизкэ пэлдэгъээ чыпэлэм ар щызэтияральхъээ ашынэу джы унашьо аштагъ. Тыкъэзыиуухъэрэ дунаим епхыгъэ хэбзэгъэуцгъэу щылэр амьукоу, щагбузухууным ылъэнэйкъокэ къызфагъэфедэным пае пынджийнкээзин фэхъурэ пыдзафэхэр ыаашигъээ ашын.

ООО-у «Краснодарзернопродукт» зыфиору Адыгэкъалэ щылээн иофшлэн зэрээхэшагъэм Къумпыл Мурат осечуши фытээгъэ юкы предприняиу зызыушомбгүрэмрэ цыфхэм яфитынгъэхэмрэ къыдальтынхэ зэрэфаар къыхигъэшыгъ.

«Шыпкъэ, тыкъэзыиуухъэрэ дунаим иофыгъохэм мэхьаншхо ятэти. Адыгэкъалэ пындж заводын экономическэ федэ къыфихынэу тыфай, ау ашдааклоу таа эзэсийцуухъэрэ дунаим амал зэрилкээ зэраретымхынным тыфесакын фое. Предприятием ишаа щылхэм ар

къызэрагурыорэр зэхэтэшэ. Адыгем пынджыр переработкэ зэрэшшырэм талэки хэхоньгъэ фэхъуным пае зэрэфэлэгъэу тадэлэнэм тыфэхъазыр», — къылуагъ Къумпыл Мурат.

Предприятием ишаа щызэрэхигъэшагъэм ильэсэу икыгъэм пындж заводын тэгээпсихъафхэр юкы дагээ зыхашыкъыре күлтурэхэр переработкэ шыгъэнхэмкэ цехым ишын рагъэжъяа. Проектын сомэ миллионы 120-рэ тэфагъ. Мы ильэсым пындж тонн мин 73-рэ агъэхъазырьгах. Предприятием нэбгыри 100-м ехуу щэлажъэ. Ильэсэу икыгъэм гурытымкэ ахэм ялэжьапкэ сомэ мин 42-м нэсигъ. Юф зышлэхэрэм япроцент 60-м ехуурээр Адыгем щылхэм. Джэнч льэпкъхэр переработкэ зыышыт цехымрэ ахэр зэрэгэхэлтэхэмрэ ялиние юф зышлэхэрэм япчыагъэ нэбгыри 145-м нэсигъ. Пынджалэжь отраслэм пае Адыгем кадрэхэр щыгъэхъазырьгэнхэм, пындж заводынрэ республикэм ихызмэт-шлангэхэр пынджыр езыпхыхэрэмрэ язэдэлэжъэнгъэ джыри наху зэрэптиштим япхыгъ юфыгъохэм мы зэукил щатегушылаагъэх.

АДЫГЭ ХАСЭМ ИЮФЫГЬОХЭР

Үнэшъуакъэхэр аштэх

Республикэ общественнэ движениеу «Адыгэ Хасэм» и Хэсашхъэ зичэзыу зэхэсигъю илэгъ. Я XIX-рэ зэфэсны ылж зэхэшэн юфыгъохэр агъэцэклэн фаехэм зэукил афэгъэхъыгъагъ.

Адыгэ Хасэм итхаматэу Лышхъээ Рэмэзан зэхахъэм эзэрэшхъигъеунэфыкыгъэу, я XIX-рэ зэфэсир дэгъоу куагъэх, унэшьо хэхигъэхэр щырахъухыагъэх. Хабзэм икыулыкъушлэхэр, къош республикэхэм ялыхкохэр, Адыгем иобщественнэ движенихэм ящахэр аш зэрэхэлгэхъэхэм шуагъэ къытагъ.

Хэсашхъэм изэукил Адыгэ Хасэм игъэцэклэо куп щыхадзыгъ, комитетхэм ящахэр къыхахыгъэхэм ацэхэр къираягъэх. Гъэцэклэо купым хагъэхъагъэхэр: Лышхъээ Рэмэзан, Бэгъушэ Алый, Цыкылушо Аслын, спортыр — Хьот Юныс, ныбжыкъэ юфыгъохэр — Нэгъуу Алый, Тильепкъэгъухэр Иэклиб хэгэгүхэм арысхэр, хэкужынм къэзгээжэхъэхэр — Бэгъушэ Адам, хыызмэт юфыгъохэр — Нэхэе Аслын.

Адыгэ Республикэм льэпкъ юфыгъохэмкэ, Иэклиб къэралхэм ашыпсэурэ тильепкъэгъу-

хэм адыряэ зэпхынгъэхэмкэ юкы къебар жууѓем иамалхэмкэ и Комитет итхаматэу Шхъэлэхъо Аскэр, Хэсашхъэм хэтхэр зэхэсигъом къыщыгүүшлэхъяа. Къэлэшт ильэс 3-м къыкъоцл анахъэу зыпилынхээ юфыгъохэм яеплыкъэхэр къара-лонгагъэх. Адыгэ Хасэмрэ хабзэм икъулыкъушлэхэмрэ юф зэрээдашлэштим, адьгабзэм, шэн-зэхэтийлэхэм, тарихынм язэгъешлэн наху игъэктолыгъеу талэки атегушылэштых.

Общественнэ юфыгъохэм чануу ахэлжъэрэ Кушуу Ибрахым Хэсашхъэм щыфэгушуагъэх. Адыгэ Республикэм и Парламент и Щитхуу тхиль ашкыфагъэшшошагъ. Адыгэ Хасэм итхаматэу Р. Лышхъээ И. Кушуу фэгъэхъыгъе гүүшил фабэхэр къыуагъэх.

Хэсашхъэм зэхэшэн юфыгъохэр къышаалтыгъэх.

EMTЫЛЬ Нурбий.

Гъатхэм ИМЭКЪЭГЪЭЛУХ

Гъатхэр къызэрэблагъэрэрг угы къэзигъэкъыре къэгъагъэхэу чыгум апэу къыхечыхэрэм «первоцветхэр» апalo. Ахэр хабзэм къыгъэгъунээрэ къэгъагъэхэм ашыцых, къеугоинхэ, пщэнхэ юкы пщэфынхэ узэрэфимытыр федеральне унэшьо заулэм къаю.

«Тыкъэзыиуухъэрэ дунаир къеухумэгъэним фэгъэхъыгъ» зыфиорэ Законэу 2002-рэ ильэсым къыдэгъигъэми щыльхашьо бэрэ уалэ къыщимыфэхъыре юкы къодыжынхэм ишынагъо зыльхашьт уцхуу, къэгъагъэхэу, куандэхэу къэгъыхэрэм уизэрар ябгээкъимэ, хабзэр уукуагъэу зэральтэрэд итхагъ.

Адыгем щыл гупчэу «НАБУ-Кавказ» зыфиорэм апэрэ къэгъагъэхэр первоцветхэр къызэтгээнэгъэнхэм фэгъэхъыгъэ акции ильэс къэс зэхече. Мыгъэрэ юфтихъабзэр мэзаем и 10-м къыщегъэхъагъэу maklo. Чыопсым изытет

икъеухумаклохэм, хабзэ зэрэхъуагъэу, а къэгъагъэхэр бгъэкъоды зэрэмхууштим фэгъэхъыгъе юфтихъабзэхэр, еджаплэхэм якъэлэгъаджэхэм апае экологическэ зэнэкъоку зэхачшэйт.

АР-м мэхэмкэ и Гъэлорышлапэ, тыкъэзыиуцуухъэрэ дунаир юкы чыопсым ибайнгъэхэмкэ и Гъэлорышлапэ юкы «НАБУ-Кавказ» зыфиорэ гупчэм иофышлэхэм апэрэ къэгъагъэхэр къи-зычыхэрэд юкы зыщэхэрэз зэрэгэшлэнхэу улъялхунхэр ашых. Хабзэр щылхэм зыкухъэрэм тазыр атыралхъашт.

Экологиум фэгъэхъыгъе шлэнгъэхэр цыифжъуагъэхэм ягъэшлэгъэнимкэ гупчэм именеджэрэ Елена Сазоновам пстэуми къяджэ къэгъагъэхэр къырачыхэу е ашхэу зыльэтухэрэм телефонэу: 7(8772)-540-230-мкэ макъэ къара-гъеунэу.

(Тикорр.).

Тыфэгушо!

Гъобэкье къоджэ псэуплэм иадминистрации итхаматэу Туцожь Бисльян ыныбжь ильэс 55-рэ непэ зэрэхъурэ хъярыр тигуапэу дэгэгчээ. Псауныгъэ пытэрэ насып къыхъэрэ уилхэху, тхъагъомэр хъярырэ урягъогъоу, лахылхэм, ныбджэгъухэм урялъялпэу ильэсбэ бгъэшэнэу тыпфэлэх.

Уишхъэгъусэу Марыет, пъюхэу Рус-там, Рэмэзан, уикъорэльхэу Асхъад, Джэнэт, Рузан.

Яшлэж агъэльялпэ

Непэ, мэзаем и 15-м, тихэгъэгу идээхэр Афганистан къызырашыгъэхэр ильэс 28-рэ мэхъу. Хабзэ зэрэхъуагъэу мы мафэм Мыекъуапэ дэт саугъэт зэхэтэу «Дээклоли псынеклэчым» цыфыбэ къыщызэрэвэгъои, шыгъо-шлэж зэхахъэ щэкъо.

СССР-м икэлэлпэу юфээ Афганистан щылхэм, къэралыгъом пшъэрлыгъэу къафигъэуцуу гъэрэгээцээ, ахэм ашыцыхэрэд ашыгъээгъээ, ахэр егъэшлэхээ шлэжэхэу тигу ильштых. Адыгем икыгъеу мы заом нэбгыре 880-рэ хэлэжьагъ, ахэм ашыцхуу нэбгыре 23-мэ къагъэзэжьагъэ.

Ыпшэлэхээ зигугуу къэшыгъе саугъэтим дэжэ непэ къыщызэрэугоицых республикэм игъэцэклэо юкы ихэбээгъээцуу къулыкъухэм ящахэр, Мыекъолэ къэлэ администрацием илыхкохэр, афган заом щылхэм, ахэм яахыл гулсэхэр, нэмыхкхэр.

Афган заом щыфэхъыгъэхэм шхъащэ афэтэшы, псаоу къытхэт ветеранхэм лыхуузынгъеу зэрэхъагъэр тышлээфэ тишигъупштэп, къыткъэхъухэрэ ллэужхэмкэ ахэр щысэтехыпштэх.

ТХАРКЬОХЬО Адам.

Сурэтыр юшынэ Аслын тирихыгъ.

АДЫГЭКЬАЛЭ ИЗЫ МАФ

R. Шхекатуков

көлгөягъа. Аш хэлэжьа-
гъа, ящихуо аюорэм ха-
тэхэйончуу афэльэягъа
Адыгэкъалэ имэрэу Хья-
тэгъу Налбый, Гупчэ Бан-
кын иотделение Адыгэ
Республикэм щынэм ипа-
щэ игуадзэу Тхапшэ-
къо Нурбый, къэлэдэс-
хэм аящщэу Шхъэлэхъо
Дзэпш. Тэри а къутамэм
ипашу Джамырэ Эммэ-
ре Тхапшэкъо Нурбый-
ре гүшигэгъу клаа ады-
тиагъ. Тиупчэхэм джэ-
уапэу къартыжыгъэхэм
шъащигэгъуаз.

Джамырэ Эмм, Гупчэ Банкын икъутамэу Адыгэкъалэ дэтэм ильэс 13 хүгээз иша:

— Тызылажжээштыгъэ
унэр гаражхэм агэблагъа
щытыгъ, тофшэкъе ама-
лэу тиагъэхэр дэгүгъэх.
Коллективыр инэп,
нэбгыри 9 тызэрхэвэр.
Зэклеми гъесэнгъэ дэ-
гъу я, агу етыгъеу мэл-
жэх. Нэутхэх, хъупхэх.

Унэу тфагъэцкэлжы ты-
кызыдаагъожыгъа зет-
гээшыхаагъ, нэфын, фабэ,
гулэтил, хью-пщау. Арышь,
тегугузе тылжэжэшт.

Тхапшэкъо Нурбый,
Урысыем и Гупчэ Банк
**Адыгэ Республикэм-кэ иотделение ипа-
щэ игуадз:** — Тызыл-
жыреспубликэм иятло-
нэрэ къалэ щыпсухэ-
рэм яофшэкъе амалхэр
нахышу тшыныр ары.
Мы унэм идэлхъэм анэ-
мыкы къэмынэу зээлээ
зэблэхъугъ, сомэ милли-
они 6 пэудгахы, елон-
ланлэ имылэу икэрыкъе
шыпкъэу зетедгээшы-
хажыгъ. Дэгъо тоф-
ашэнным пае ящылагъэр
къядгъэоллагъ.

Милион 51-рэ апэхъагъ

(Икэух).

— Ахэм анэмыкы, — elo Шхъэлэхъо Вячеслав, — сэкъатныгъэ зиэ са-
бийхэр тоф зымышаэр
ныхэу къызфэхъугъэхэм,
унахъоху ящэнэрэ кэ-

тупшыгъэр сомэ милли-
он 17-рэ мин 285-рэ.

Къызэриуагъэмкэ, тоф-
шэнным иветранхэу нэ-
бгыре 663-рэ я. Ахэм
гъэрекло сомэ миллионы
8-рэ мин 535-рэ аратыгъ.
Тылым щыгъе нэбгыре

нгъэ зиэхэм ахагъэ-
хагъ. Къалэм имэрэу
Хъатэгъу Налбый дэх
зыщээм, шхъэшэхъже-
ем къыфиотаа тофхэм
язытет, къынгыуо зыхэ-
тыр. Заринэ коммерче-
скэ отделением щеджэ,
ильэсэм еджаклэ сомэ
мин 40. Ашкэ Iэпилэгъу
къыфэхъун зэримынэм
мэрыр аш щигъэгъозагъ.

Адыгэкъалэ имэрэу
Хъатэгъу Налбый Урысые
Федерацием и Президент
ижъонигъокъе унашъохэм
арыгъуазээ, къэлэ ибэ-
хэм, унэго ныбжыкъе-
хэм, заом иветранхэм,
шхъузабхэхэм афэгъэхъы-
гээ программхэх щыгъ-
нэгъэм щыгъэцкэлэхъен-
хэмкэ тофшэгъе дэгүхэр
зэрихэм тыгыгуаз, ти-

Унакъэм Чэхъажыгъэх

Зигугъу къэтшынтыр Гупчэ Банкын
икъутамэу Адыгэкъалэ дэтыр ары.

Джырэ нэс ар зычэ-
тыгъэм итепльэкъе тэ дэ-
хэклэу къытшошынты-
гъэми, щылажжэштыгъэх-
эм къызэралыгъэмкэ,
тофшэкъе амалэу ялэхэр
дэгүгъэхэп.

Джырэ бэмышаэр (шыл-
э мазэм и 25-м) ахэр

Адыгэкъалэ иадминист-
рации нахь пэблагъа, тапэкъе
прокуратурэр зы-
чэтиштыгъе унэу дэгъо
агъэцкэлжы, афызэты-
рагъэшынхажыгъэм къа-
жжэхъигъэх. Унэчэхъа-
жын фэгъэхъигъэ зэх-
хъэм цыиф бэдэдэ къе-

Къызэрэтфалотагъэмкэ,
ны мылькур атынэу къыз-
шырагъэхъагъэр 2007-рэ
ильэсэм ишылэ мазэ и
1-р ары. Аш къыщуубла-
гъэр непэ къызнесыгъэм
а мылькум исертификат
Адыгэкъалэх ээрэтигъэр
нэбгыре 997-рэ.

Ахэм аящщэу унэго
656-мэ сомэ миллион
241-рэ мин 976-рэ аосэ
сертификатхэр агъэфедэ-
хъяхэх. Зэклеми анахы-
бэу мылькур зыпэуагъэ-
хагъэр яунэе унэхэр

къызэлэгъэхъэгъэнэр
ары. Гъэрекло, гүшилэм
пае, сомэ миллион 42-
рэ мин 603-рэ зытефэ-
рэ ны мылькум исерти-
фикатхэр нэбгыре 97-мэ
заратым, ахъщэр зыпэ-
уагъэхъагъэр фэтэрхэр
щэфыгъэнхэр е япсэулэ-
хэр нахышу шыгъэнхэр
ары. Ялфыгъэхэм ягъе-
дэжэн пэузыгъэхъагъэр

Заринэ игуушуагъу

Едыдж Заринэ Хъэльэкъуаа къыщи-
хуугъ, шаптугъ, щеджагъ. Ицыктугъом
къыщуублагъэу къинигъоу аш пэкэлкы-
гъэр маклэп.

Янэ идунаай зеухым,
шхъэшэхъье цыкүм
ильэс 8 нылэп ыныб-
жыгъэр. «Тхамыкъатор
изакъоу къаклорэп» alo.
Ильэс нахь темышагъэу
яти имыгъэхъуаа Заринэ
къэнагъ. Ежыри ышы-
пхууитгүү зыщыгъун-
хэу ялжыгъэ закъор
янэжь ары. Ау ари зе-
шыпхууицмэ ашхъагъ
бэрэ итынэу хуугъэп —

унэгьи 4. Аш нэмыкы, —
2016-рэ ильэсэм серти-
фикатхэр зиэхэх ахъщэ
фэнэхъохэм сомэ мин
25-рэ зырэз аратыгъ.

Ны мылькум игъе-
дэн пэлээр илгээр иль-
эсипш — 2017-рэ ильэ-
сэм а программэр аухы-
штыгъ. Ау тикъэралыгъо
непэ экономическэ къи-
ныгъо зэрэхэтим пае
къамыгъанэу, джыри ар
ильэситу ипальэу лъа-
гъэхъялтагъ.

Джащ фэд, Пенсиехэм-
кэ фондым и Гъэоры-
шланлэу зигугъу къэтшы-
рэм иофишэхъэм янен-
сионерхэм яфэл-
о-фашэхъэр елонлэнчээр
афагъэ-
цаклэх. Аш изы шыхьат
пенсионер 4494-у къа-
гъэгъунхэрэм сомэ мини 5
зырызэу аратынэу щы-
тыгъэр шапхъэм къызэ-
рэдилтээти зэрэлэхъягъэр.

АДЫГЭКЪАЛЭ ИЗЫ МАФ

Адыгэхъялэ хэхьэх къудажэу Хъэльэкъуаэрэ къутырэу Псэкъупсэрэ. Псэупищыми адэсыр нэбгырэ мин 15-м тээку шокыы. Бэл къалэм ыныбжыр — ильэс 47-рэ ныИп. Ау а охътэ тээкуум хэхъоныгъеу ышыгъэхэм, ышыхэрэм уарыгушонэу, уашыгу-шукынэу щыт. Нэрыльэгъур мафэ къэс, ильэс пэпчъ уахътэм дэбакъоз ыпэ зэрэригъэхъурэр, зы-зэрэзэблихъурэр ары.

Къалэм зеушъомбгъу, хэхъоныгъэхэр ешых

Төрөл къалэм щыкыгээ имылэу, хэта ар зими!эр? Унэгто цыкыуми, къоджэ цыкыуми, къялэшхоми фэнькүуагъэу ялэр афэмыхызэ мэпсэух, мэла-жьэх. Адыгэкъали ахэм афэд. Щашыгъэр мымакъеми, къэна-гъэр нахыб. Дэгъум гүунэ илэ-пышь, къэлэ ныбжыкъем джыри бэ ыпэ илтыр, сыйд фэдэрэ лъе-ныкъюки хэхъоныгъэхэр ышызэ нах дахэ, бай, хьопсагьо хьущт.

Ильээсий хүгуүг Адыгэхъялэ имэрэү юо зишээрэд Хьялтэгүү Налбый. Аш фэдэс ильэсүүм лъэпкъ гъэзетым ныбдэжгүүшүю ил, икъитхыкынкээ къытенэрэ щылэп. Мары мы ильэснүүкъом аш экзэмпляр 604-рэ къыритхыкынгъ. Бэмышэу мэрым гүшүлэгтү зыфэтшыагъ, зэппльэккыжьмэ, ежыри ригушхоу къалэм хэхъоньтээ ригьэшын ыльэккыгъэхэм ашыщхэм, цыифхэм яшылэккэл-псэукэ нахышшу хууным пае ашлэн алъэккыгъэхэм ягууль къытфишынэу тельэлугъ.

— Къалэм имэрэв сыйзыха-
дзыгъэм къыщыублагъэу сфель-
къыштыр зэкіе зыфэзгъэло-
рышілерэр сихэдзаклохэм яс-
лыагъэхэр згъэцкіэжынхэр,
цыифхэр къызэрэсцыигуьхэрэ
къэзгъэшьыапкъэжыныр ары.

Хэти эшэ непэ тикъэралыгъо кынныгъоу зыхэтэр. Арэу щитми, тикъялэ ипромышленнэ предприятиехэм ялофышэхэм lofshækleshoyu alækleylyr кынныгъохэм апагъэуцужжызыэ, дэньюу lof ashagъ. Ежхэр зыфэхэх дэдэхэр къадэмыхуу гъеми, производствэр къагъэуцуугъэп, ярабочхэм лэжкапкіэ къарагъэгъэхъягъ. Аш фэшыхыат сомэ миллион 805-рэ зыосэ продукцие ахэм Iuagъæklyyn зеральэкъыгъэр. Тикъэлэ цыкlykіэ ap lofshágъе maklэp. Мы ильэсэү тызхэхъягъэм а пчагъяэр фэдиту хъазыркіэ нахыыбэ ашыши.

Анах гъэхъэгъэшүхэр зы-
шыгъэхэм аацыщых пшъэдэкы-
жьэу ыхырэмкэ гъунэпкъэ
гъэнэфагъэ зинэ обществэу
«Перлит» зыфиорэмрэ МУП-у
«Комсервисымрэ». Апэрэм про-
дукциер къыдэгъэкыгъэнымкэ
ыкылт гъэкыгъэнымкэ ишшэ-
рыльхэр фэди 1,6-кэ нахьы-
бэу, ятлонэрэм проценти 113-у
аацэцкыгъэх. Пивэр къыдэзы-
гъэкыре заводэу Шынтыжж
Аслыан зипащэм продукциеу
къыгъэхъазырыгъэр, ыпэрэ
ильэсым ельтыгъэмэ, процент
15-кэ нахьыб. ООО-у «Мрамо-
рым» гъэрекло квасэу үүгэкыгъ-
гъэр гухэльзэу илагъэм фэди 2-
кэ къыригъэхъуг.

Къалэм иэкономикэ зыкъе-

гээлтийгээнүүс зиалхыишуу хэзээшүүльхээхэрээ аацыцыхаа предпринимательствээ цыкликүм пыльхэрийн. Ажэм афэдээу ти勒р 224-рээ. Үнээ предпринимательхэрийн 548-рэ мэхъях. 2016-рэ ильзэсүүм предпринимательствээ цыкликүм пыльхэм сомэ миллиони 133,5-рэ аасэ продукцие аацагь. Ар зэпстэумкин тикъялээ продукциеу щигүүгээхийгээ илрөөцөн 16,4-рэ мэхъяа.

— Инвесторхэм якъе гъэблэгъэнкэ юфшиагъэу шууніхэм, къадэм иэкономикэ хэхъо.

КІеккіу къэпіон хъумэ, муниципальне программе 17-мэ ыккі ведомственне программе дгээцэктгэхэм сомэ миллион 214-рэ апэлухьагъ. Аш щыщэу федеральнэ бюджетым къикыгъэр миллионы 9,3-рэ, республикэм — 85,8-рэ, адрэр — сомэ миллионы 118,9-р чыыпіе бюджетым къытушыгъ.

— Къэлз гъоѓухэр ыгъэк дэдэ хуѓагъэх. Ахэр зэрэдэим пащэхэр есэжыигъэхэу, гу льамытэжьезу цыфхэм къашыхъуштыгъ...

тъэхэр. Ильясищым щегъэжьа-
гъэу 7-м нэс зыныбжъхэмкэ-
чэзыу щынэжьэп. Зэкэ клэл-
цыкly ыыгытлэхэр ялухьаплэхэм
къащегъэжьагъэу зэтэгъэпсы-
хьагъэх.

Четыржъ Маринэ непэ зипэш ще гурыт еджаплэр ары апэ Адыгэкъалэ кыщызээуахыга-гъэр. Загъэпсыгъэм кыщегъэжъагъэу зи рамышэфыгъэу ыигъэки хъугъагъэ. Умышэжъынэудъяцеклэжъыгъэ. Хъедэгъэлэ Эммэ зипеще ящнэрэ гурыт еджаплэм иоф дэй хъугъэу.

2016-м мин 425-рэ аратыгъ. Мы аужырэ ильэсийцүм унгэй ныбжыкэ 21-мэ псэүп! Эхэр ашэфынхэм е ашынхэм пae ахьщэ афэттупышигъ. Клээ ибицүмэ унэхэр афэтщэфыгъ, мыгъи нэбгыритлумэ псэүп! Э ядгээгьотышт.

Анах гумэйкыгьоу тиээр псэ-
уплэ-коммунальнэ хъызмэтшал-
плем цыфхэм фэло-фашлэу афи-
гъэцаклэрэм ыуасэ зэрэрамы-
тыжьырэр, зэтехъагъэу сомэ
миллион 27-рэ зэрательыр,
къаытхыхъын зэрэтымыльэкы-
рэр ары. Ахэр етлани тхъамыкэ-
хэп. Ахэтих ахэм автомаши-
нэ зыттушхэр зищагу дэтхэу,
ау сомэ мин 40 — 50 чыфху

— Тыфэягъ къэлэ бюджетым ахьщэу къихъэрэр кызыдикъэрэм, тапэкэ бюджетыр нахъ гъэбайгъэнэым фэш! амалэу щылэхэм, тофыгъо зепхъэхэрэм ташыгъэгъозэнэ.

— Тикъалэ заводышхуи, фабрикешхуи дэтэп. Арышь, тибюджети цыкly. Гъэрекло тикъэлэ кассэ тэ къэтхыхыгыгъэу къихъагъэр сомэ миллион 77-м тлэклу къехъу. Ар 2015-рэ ильэсэм тилагъэм миллионипши фэдизкээ нахьыб. Ащ нафэ къешы тибюджет пъебаигъэнэм зэрэттэлэклэу тызэрэдэлажьэрэр. Анахьыбэ мыльку къизыгъахъэхэрэр пынджышI заводымрэ пивашI заводымрэ. Тэри тищысэп. Мары ольэгъу, мафэ къэс тыйдэ къикымы кассэм ахъщэу къихъагъэр зэсэгъашIэ, ар ыпэрэ ильэсэм IовшIагъэу тилагъэм есэгъэпшэжы, шлэгъэн фаехэм тяусэ. Мары непэ, мэзаем и 2-м, къихъагъэр сомэ миллионрэ ныкьорэ, гъэрекло зыфэдизгъэр мин 500. Мыльку къэкIуапIэми тальэхъу. Тапэрэ ильэсхэм чыгу дэхэклэе къалэм щагошыгъ. Ар дэгъу, къалэм хэхъон фае. Ау хапIэхэр айзыхыгъэхэм къашыхъэхэрэп, агъэфедэхэрэп, цыраулъэ хуу-гъэх, хъакъулахьи къатырэп.

Аш гүнэ фэтшынэу едгэжжэгэй. Ишүугын къэкүагь. Зэтырихьагь эу ателыгэ хъакулахь миллионипшым Ѣышэу миллионы 7,5-рэ къаытхыжжыг. Мыгээ хъакулахьыр къэзымытхыжжырэм чыгур къыытхыжжыщ.

Тапэкэ гүхэльхэр иных. Тшалгъэри маклэп, зэкээмэ ягугыу къэшыгъуай. Пстэуми янэрэльэгьу къалэм ихэхьоныгъэхэр, ау нахьыб тшлэнэу къэнагъяр. Цыфхэр арых тыхээзыдзыгъэхэр, арышь, къызэрэтщугулынхэрээр къэдгэшьынкъэжыныр типшьэрэйл шхъял. Сэри, си-лоофшлэгъухэми тызышьхамысажьеу ашт лооф дэтэшлэ, тапэкли ашт тетышт, тикэлэдэсчэри тилэплигъоу, тызэкъотэу, тызагуришоу, тызодолажи замж

тызэгурьюу тызэдэлажыемэ, тфэмүкчөйни щылэп. Ти-
къалэ нахь зэтегъэпсыхъагъэ хъушт, хэхъоныгъашуухэр ед-
гъашышьущт, тищылэккэ-псэу-
кли нахышу хъушт, республи-
кэм и Лышихъэ ишшъериль-
хэр пэлээ гъэнэфагъэкээ зы-
гъэцкэлэрэ Күумпыйл Мурати
ащкэл іэпүлэгту кызыэрэтфэ-
хъуштый тицыхъэ тель.

ныгъэ егъашыгъэнимкIэ яшыагъэу кышъокIыгъэм ягугу кытфэпшыгъэмэ дэгүүгээ

— Къалэм хэхъоныгъэ егъэшыгъэнэымкэ, бюджетыр гъэбайгъэнэымкэ, цыфхэм тоошлалтэ ажьотынымкэ инвесторхэм мэхъанэшхо зэрялэр къыдгурьозэ, ахэр нахыбэу къызэрэтщэцтхэм тыпыль. Анахь инвестор бэлахьэу, куучиэ илэу къытфэктуугъэу ильэс заулэ хуугъэу тоф зышэрэр «Краснодарзернопродукт» зыфиорэр ары. Пындж заводэу тоф зымышэжьэу щытыгъэм итъеэцкэлжын ахэм миллиони 150-рэ фэдиз тырагъэктодагь, ильэс къэс пындж тонн мини 7-м нэсэү

къыдигъэкынэу зэтырагъэпсыхъажыгъ. Джы джэнч лъэпкъхэри къызщаукъэбзышт, нэмыкI крупэхэр къызщагъэхъазырштхэ цеххэри щагъэпсых. Ахэм гъэрекло сомэ миллион 14,8-рэ апэуагъэхъаьг.

Цыфхэм яфэло-фашиэхэр лъэнныкъуабэкI афэзыгъэцекIэшт Гупчэ къалэм дэт хъугъэ. «Диализный центр Адыгеи» зыфиорэм икъутамэу къызэуагъыгъэм щегушшукых Теуцожь, Тэхъутэмыхкое районым ашыпсэуххеу, зижкэжывье узэу ренэу Мыекъуапэ нэс клощтыгъэхэр. Аши сомэ миллион 50 инвесторым тыригъэкIодагь.

— Зыфалорэр тэрэз, къэлэ гъогухэр дэгнъэх. Ар сцыгъупшэу къыхэкыгъэп ыкчи къыхэ-кыштэп. Мыльку щымылэр, имыкъур ары зэктэ къызхэкы-рэр. Ауми, йофым икынлэ къы-фэдгьоти, щыклагъэхэм ядгээ-зыжын тыфежьяаг. Гъэреко сомэ миллионитly, етанэ сомэ миллион зытефэгъэ йовшэнхэр тигъогухэм ятшлэфыгъэх. Пэнэжкыкьюае дэт ООО-у «Дор-транссервисым» ахьщэр фэт-түпчи, урамхэу Лениным ыкчи Нэхэе Даутэ ацэхэр зыхынхэрэм асфальт атетльхъяаг. Амалэу щылэхэм яльытыгъэу адэ урамхэми тадэлэжьэшт. Еджаплэхэм яклонлэрэ гъогухэр зэтедгъэспсыхъяаг, тапектэ арилъядгъэкютэшт.

— Тызэрэштыгъуазэмкіэ,
юфыгъо цыкly уиїп, ауми,
анањ унаїз зытетхэр кїлэз-
цыкly ыыгыпІэхэр, еджа-
пІэхэр, культурэм, спортым
яюфышІэхэр, ветеранхэр,
ныбжыкхэр, арых.

— Ахэр йоғығын шъыхаңәхем ашыңыз. Апэу мы ІәнатІәм сыйынхъем, ары йоғышінүр кызыщәгъезжайыр. Президенттәу В. Путиним ижъонаның-кіе унашынхъем ахэр кыыдатты тәхешш, тәри типшіләрить шъыхаңәх. Аш фәшүхъат кіеләцілік ысығып! Ехем ачыссаң нәбгыре 200-м ехүккіе нахыбың зәрәтшы-

АДЫГЭКЪАЛЭ ИЗЫ МАФ

Тиветеранхэр щысэтехыпшэх

Къалэм иветеранхэм я Совет итхаматэу Джэндар Мосэ зытшээрээр ильэсипш пчагъэ хугьэ. Иныбжыкэгъуми Пчыхалыкъое совхозым изоотехник шхъялэу зэрэштыгъэми, иштиху аригъалоз Ioф зеришагъэми ташыгъуаз.

Мы аужырэ ильэс 12-м ыпшэекэ зигугуу къэтшыгъэ 1энатлэр elonlanlэ имылэу зэригъэцакээрэри тэшэ. Къалэм тызыдахъякэе, ыдэжь тычимыхъяу бэрэ къыхэкъирэп. Тигээзет зериныбджэгъур, аш икэгъэтхэнки фэльэкынштир зеришээрэ, яветеранхэм «Адыгэ

макъэр» къафэкционэу зэригъэпсырээр тэшшэти, джыри зылудгъэцлагъ, яофшагъэхэм зашыдгъэгъозагъ.

Хэгъэгу ззошхом иветеранхэм нэу мыхэм къафэнэжыгъэр нэбгыри б нылэп — Іэшынэ Сэфэрбий, Кочик-Оглы Борис, Ергүкъо Ерстэм, Анна Сте-

шэнэир, зыфаехэр афэдгэцекнэир ары. Джащ фэд, тылым щылагъэхъу, чэчи мафи губьом итыгъэхъу, фронтын ишнэгъэхъу къэзилэжынштигъэхъери зыышдгъэгъупшэхъэрэп.

Къалэм ипащэхэм заомрэ Ioфшэннымрэ яветеранхэм яфэло-фашэхэр афагъэцакээзэ 2016-рэ ильэсэым Ioфыгъо зэфшахъафэу зэрахъагъэу Джэндар Мосэ зигугуу къитфишыгъэхэр бэдээ мэхүүх. Ахэм янахыбэм тэри тахэлэжьагъэшь, заулэхэм ягуу къэтшын.

Къалэм иветеранхэм зэкэми пэсупээ зэтгээпсихъагъэхэр яэх. Адыгэкъалэ исымэджэш ветеранхэм яшыкэгъэ медицинэ Iэпилэгъур игъом щара-гъэгъоты.

— Тинахыжъхэр общественэ Ioфшэнхэм ахэтгээла-жъэх, къэлэеджаклохэм альтэгъякэх, тиньжхыкэхэр къэралыгъом ипатриотхэу, лъэпкэ зэфшахъафхэм азыфагу иль зэкъошныгъэр гэптигэгъэним фаблэхэу пугъэнхэм фэтэшх, — икъэлэтихэр лъегъэкуатэх Джэндарэм.

Гээрекло, Хэгъэгу ззошхом Tekноныгъэр къызящыдахъягъэр ильэс 71-рэ зэрхъуягъэм ипэгъюэ Ioфхъэбээ зэфшахъафэу зэрахъагъэхэм ягуу къышыгъ. Ахэм ашыцых Анна Стебиховам дэх зэрэшыгъэхъэр. Ставлинград икъэухуумэн хэлэжьагъэхэу Джамырэ Даутэрэ Мэшфэшү Абубэчирэе мыжьюбгьоу къафызэйуахыгъагъэхэм купышхо хүхэу клохи, къэлэеджаклохэри ягъу-сэхэу къэгъагъэхэр аклеральхъэгъэшь. Нэмыц техаклохэр районым зырафыжыгъэхэр ильэс 73-рэ зэрхъуягъэм фэгъэхыгъэ автопробег зэхашэгъягъ. Teknoныгъэр къызыда-

хыгъэр къызэсими автомашинэ 25-рэ фэдиз зыхэтигъэ автобобегым хэлэжьагъэхэр ашылаа-жъэх Лахъщыкъуае зыдэшысыгъэ чыпилэм, Лъэустэнхъабэлэ, Хъэлэкъуае, Пчыхалыкъуае, Адыгэкъалэ, нэмыкхэми. Ахэм адэт саугэтихэм митингхэр ашыкъуа.

Жъоныгъуакэм и 9-м къалэм иурам шхъялэу, Ленинным цылэ зыхырэм цыл бэдээ — мин заулэ хьоу ятэхъэм, акшо-лахъылхэу заом хэлэжьагъэхэм ясурэхэр алгыгъеу къызэрэрикъуагъэхэр тарихым хэхъагъ. «Мыкодыжын полкын» хэтхэм дээжоплхэм ядуховой оркестрэ апэ итэу, заом ильхъян аусыгъэгъэ ордхэр къыригъяозэ мемориальнэ комплексым къеклялэ зэхъум цылхэм анэпсыхэр къазэрашуаклоштыгъэр тээгъупшэрэп.

Гээрекло, мэкуюгъум и 22-м, заор къызежьагъэр ильэс 75-рэ зэрхъуягъэм фэгъэхыгъэ зэрхъуягъэм

митингхэр Адыгэкъали, Хъэлэкъуай, къутырэу Псэкүлэс ашыгъагъ.

— Мы зигугуу къэтшыгъэхэр, — elo Джэндар Мосэ, — тшигъэхэм азышани хүрээл. Ioфшэнхэр уизакъоу зэшопхынхэ плъэкиштхэп.

(Икэух я 6-рэ н. ит).

нэмыкхэри. Ioфхэр дэгьюо клоштыгъэх. Ау гьогур зэфашли, Урысъем икъалэхэм къарыкхэу хыушшом kloхэрэр къыщыцужынхэ амыльэкэу зашым, зэкэри къызээхъагъ.

— Зызфэзээшэштир сымышэу тээлкүрэ сыхэтигъ, — elo Аслын. — Etланэ сятэшым икъалэ пивэм ишын сыйхъэмэ нахь тэрээзү, мылькуки къыздеэнэу сыйгъэгүгъи Ioфым сүфэжьагъ. Мы унэр зы лъэхъанэ щэпээ комплексуу шытгъэшь, бэшлэгъэу гум ранэжыгъэу, зэхэнтхъагъэу сщэфыжыгъагъ. Ильэситло игъэцэкэжын сыйлэлтигъ. Банххэм чылэ къыасхыэ мылькушо тэгээлдэгъ.

— 2011-рэ ильэсэым ионыгъо мазэ аэрэ продукциер къыдэдгъэкыгъ, — икъэлэтихэр лъегъэкуатэх Шонтлыжым. — Апэ пивэр, псы Iэшлүүр, квасыр литрэ 25-рэ, 30, 50 зэрыфэхэр кегхэм артэу къэтшыгъэхъ. Etланэ ежхэм зэшхъялакыжыгъэ. Аш фэш агу рихыгъэштигъэп. Тилофхэри хьатэу къэмыкхэ зэхъум, бэшэрэххэм

(Икэух я 6-рэ н. ит).

Пивэш заводыр

шэнэгъэхэмкээ кандидатэу Пшызэ къэралыгъо медакадемиим ипрофессор, ильэсипш пчагъэ хугьэу щыргэгъаджэх. Алый академик, Пшызэ къэралыгъо агуруниверситетим Ioф щешэ. Хэзэрэт межрайон баклабораториим итхамат. Тыккызытугушылэрэ пивэш заводыр языгъэшыгъэ Аслын мэкьюмэш шэнэгъэхэмкээ кандидат. Зэшиллэхээ ашыпхью Мирэ врач, къэлэцэйкү краисмэджэшым иотделенихэм ашыц иша.

Юсыф ильфыгъэхэм язакъоп, инысэхэми, ипхөрэльфхэми шэнэгъэлэжхэр бэу къахэкъых. Хисэе ыпхью Маэ медицинэ шэнэгъэхэмкээ кандидат, Мысекъуапэ щэлажээ. Хэзэрэт ыкьюо ильэс 35-рэ зыныбжъ Азэмэт ветеринар шэнэгъэхэмкээ доктор, Краснодар Ioф щешэ, Пшызэ агуруниверситети щыргэгъаджэх, ыпхью Марианнэ экономикэ шэнэгъэхэмкээ кандидат, аши а университет дэдэм Ioф щешэ. Алый ишхъэгъуу Гощнагъо ветеринар шэнэгъэхэмкээ кандидат, агуруниверситет экономикэмкээ икафедре

идоцент. Ежь Аслын ишхъэгъуу Фатимэ мэкьюмэш шэнэгъэхэмкээ кандидат, пивэш заводым ибухгалтер шхъяа.

Аслын бизнесим пылъ

Аслын 1976-рэ ильэсэым Пшызэ къэралыгъо мэкьюмэш институтыр къыухыгъ. Пчыхалыкъое совхозым инженерэу Ioфшэнэир щыригъэжьэгъагъ. Трактор бригадэми ипэшагъ. Дээми къулыкъур щихыгъ. Автомобиль взводым икомандирэуи БАМ-м ильэситло Ioф щешэ, бгъэхалхъяу къыратыгъэми рэгушо.

Бизнесим зыпхъагъэр 1989-рэ ильэсээр ары. Сантехническэ Ioфшэнхэр цылхэм афигъэцакэштигъ, slabлокхэр, бордюрхэр аригъэшь, асфальт завод ишэ, тъогуух ар афтырильхъяу къыхэкъыгъ.

Нэужым хы Шуцлэм екүрэ тьогушхом ишнүндже къэгъээзэгү дэх щэпээ комплексышхуу «Сусана» зыфилорэр щигъэпсыгъагъ. Аш хэтигъэх шахчи, ресторани, техстанции,

Шонтлыжхэм яунагъу.

Аш ятэу Юсыф (щигэжьэп, Алахым джэнэтэр къырет) еджахъэу, гъэсагъэу, лэжакло щытыгъ. Алерэ къэлэгъаджэхэм ашыцыгъ. Заом ыпкээ Къунчыкъохъабли, Пчыхалыкъуай къаяй къэлэгъаджэхю Ioф ашишагъ. Адыгэ лъэпкын ицыф гъэшшуаагъэу, ишэнэгъэлэжыншхуу Шхъэлэхъо Абу Пчыхалыкъуае щезыгъэджахъэхэм ашыц. Хэгъэгу ззошхом хэлэжьагъ.

Шэнэгъэлэжь унагъу

Шонтлыжъю Юсыфре ишхъэгъуу Мусльимэтрэ лъфыгытфэу зэдагьотгыгъэхэр дахэу зэдаплуу, рагъэджахъэх, цыфышу, шэнэгъэлэжь хугуяа. Анахыжъю Хисэе медицинэ

АДЫГЭКЪАЛЭ ИЗЫ МАФ

*(Икїух.
Я 5-рэ нæklyubgъом
къышежъэ).*

Адыгэкъалэкі анахь Іәпшы-
гушлоу сиіэр, сый фәдэ Ioф
фәбгъезагъеми хәшшыкі фы-
рилеу, хұлпхъеу, чанеу Ioфтхы-
бзәхәр зәхәзыщәрәр Хъахъу-
къо Мир. Хъельекъуаекі ве-
теранхәм япәубле организацие
ипашәр Хъодә Сәфәр, күтүр-
рәу Псәкъупсәкі — Напцәкъо
Сим. Ныбжыкіләхәр къера-
лыгъом ипатриотхәу, яхгъе-
гу, яхәку шу альгъоу, дзэм
къулыкъу щыхъыгъеным фә-
хъазырхәу пүгъэнхәмкі тиә-
пышыгушу ДОСААФ-м икъут-
амә ипащәу Лыхъетыкъо Ас-
дълан.

Джэндэрэ Мосэ кызызэрэ-
тфилотагъэмкіэ, ягъунэгүү урыс
районхэм яветеран организа-
циехэм зэкъошныгъэ-блэгъэ-
ныгъэ адырял. Гъэрекло мэфэкль
зэхахьэу Адыгэхъалакээ яла-
гъехэм Краснодаркээ Кара-
сунскэ округым, Псыфэбэ рай-
оным, Теуцжык районым ялыш-
клохэр ахэлжэхъяэх.

— Бэ джащ фэдэү йофтхьабээз тиорганизацье зэхицэрэй, — ипсалэль лъегъекуатэ Москэ. — 1941-рэ ильэсым ишэклогъу мазэ и 7-м Москва Парадэ Ѣылагъэм хэлэжьагъэу Джамырыз Абубэчир зыщыпсэущтыгъэ унэм мыжьобгыу къышызэлахыгъэм дэжэ «Лыхъужныгъэм иурок»

Тиветеранхэр щысэтехыпэх

бэмышIэу щыIагъ. Ар зэри-
щагъ къалэм имэр игуадзэу
Кушъу Мариет, къызыгүчыла-
гъэх заом иветеранэу Кочик-
Оглы Бориси, ветеранхэм я
Совет ипаши. Джащ фэдэ уро-
кэу Лыыхъужхэм я Мафэ фэ-

гъэхыагъэр Хъэлэлжье гурыт
еджаплэм тыгъэгъээ мазэм
щыреклокыгъ. Аш иактовэ зап
кілэдеджаклохэри, кілэгъа-
джэхэри, тофшэним иветеран-
хэри, дзэм къулыкъу щызы-
хьыгъэхэри къеклонлэгъагъэх.

Къуаджэм итариихъ гъэшІэгъон
ахэр щагъэгъозагъэх. 1941-рээ
ильэсүм нэмыц техаклохэр
ошІэ-дэмышигъ тикъэралыгъо
къызытебанэхэм, къуаджэм
икіэли 180-рэ фронтын үхьягъ.
Урыс-япон заом хэлэжкьагъ

Лыхэсэ Муратчэрий. Ар 1918 — 1920-рэ ильэсхэм къалэу Баку игенерал-губернаторэу щытыгъ. «Дивизие Іэлым» Хялъэкъуае дэкъыгъэ нэбгыри 10 хэтыгъ. Афган заом якъоджэ кіэлих хэлэжьагъ. Ахэм ашыщэу Цүякъо Айдэмэыр вертолетым исэу лыххужьжныгъэ зэрихъагъ, къэралыгъо тын льянгээ кынфагъэшьшагъ. Мыхэм афэдэ урокхэр нэмыкI еджапхэхэми ашылагъэх.

— Ильэсэй тызхээхьагээмийн
тилофшиэн нахь дгээлэшьшт,
— ик!эухым къынгууль Мосэ.
— Къалэм имэрэү Хъатэгэйу
Налбый тиlэпы!эгьюу, тызегу-
ры!озэ тиветеранхэм яфело-
фаш!эхэр нахьшоу зэрэдгээ-
цэкиштхэм щеч хэльэп, тина-
хыхжьхэм ягумэк!хэр ашхьа-
рытхынхэм, ахэр тиlэпы!эгью-
хэу, тиупч!эжьэгьюхэу тиныб-
жыык!эхэр тп!унхэм тыдэлэ-
жьешт.

Ахэр къэлгъэ къодыеу щы-
мытэу, щылэнгъэм щыгъэ-
цэк! Эжкыгъэнхэм фэш! еджа-
п! Эхэмий, культурэм илофышил-
хэмий, нэмийкхэмий 2017-рэ
ильэсүм иоф зэраш! Эштыр
агьэнэфгъах.

Пивэш заводыр

(Икіншілдегі мәдениеттің тарихынан бастап) 5-рәсми мәдениеттің тарихынан бастап

зыщарагъэхъорэ линие тщэ-
фынэу хъугъэ. Бэ бирсырэу
кыыпкыыгъэр. Ахъщэ кытэ-
зытын банки, бэшэрэбхэри,
линиери тымыгъотэу къэткү-
хягъэр маклэп. Сомэ мил-
лионитф линием игъэуцун те-
кюдагь.

Kopp: Сыд фэдиза иль-
сэу къызэтынэк! Ыгъэм
продукциеу къештүшьы-
гъэр. Йүжүгъяк! Ыгъэр?

Шъо А. Гъэрекло пивәми, псы һашуми, квасми декалитрэ минитүм ехъу үдгъэ-кыгъ. Ар ыпэрэ ильәсым юфшлагъэу тилагъэм процент 20 фәдиизкіә нахыб. Про-дукциер зыщы үдгъэкырәр Адыгеир, Краснодар краим ары. Гъәмафәм хылушьо лъэ-ныкъом пивәу ащәрәр бәдәд. Тафырикъурәп. Зәкіә къэт-шыгъэр а зы нәбгырәм есты-мә, адәрә къаклохәрәм сый афәсшәшт? Непә зесымыткіә, неущ къәклохыщтәп. Джаш-пае сменәм продукциеу къы-дигъэкыгъэр зәрафикъоу зә-кәми афәсәгощи, һенәкіәу хә-ти зъяклохырәп.

Kopp.: Аүштэу продукциер ашёфымэ, сыда нахьыбэ къызкыашъумышырэр?

Шъо. А.: Мы лъэхъаным
пивэр ropyдгъэхъазырэу тиэр

Чыфабэ джыри птыжынэу щыта?

Шъо. А.: Чыңғе дәхәкләстель. Пәләйәхәм ялтырыгъеү ахәм ятыжын зысыухыштыр 2020-рә ильесым икәхәм адәжь. Тиоборудование зекә Австрием кырядгъещыгъ. Ти- завод австрийскәу щыт пло- ми хъущ. Псы Іашумрә ква- сымрә къэзышырә закъор Венгрием кыращыгъ. Ежхәм яспециалистхәр къакъохи ағәз уцужьыгъ. Бәшәрәбхәм ары- зыгъәхъорә линиери Венгри- ем къышашыгъ, тәтыйи хәт. Ащ зы сменәм бәшәрәб мини- 8-м ехүу къышырагъахъо. lof- шәнхәр гъэтхәпә мазэм ед- гъәжъәжъыштых. Ахәм якъоты- пләм нәбгырә 25 — 30-м нә- сәу тэгъәлажъэ. Мы маффәх- ми заводым нәбгырә 15 фә- дизмә lof щашы.

Тиколлектив мыными, тызэгурьлоу, тызэдэгүжьеу тэла-жээ. Нэмэйкэуи хүн ыльэцыхштэп. Тиэр, тызэрыгсэурэр тиунэе мыльку, арышь, цыхээ зыфэсшырэ заклэх си-гүусэхэр. Тизавод хэт шах-пэм ыпкэ хэммыльэу тиофишишэхэм щэджэгъуашх щятэгъэшьи. Титехнологэу Сергей Пятак продукциеу къыдэдгээ-кырэм идэгүгъэ зэрельтын гээр кыгурьлоээ, ишшэрильхэр щитхьу хэлъэу егъэцаклэ, тегъэрразэ. Лаборанткэу Дарья Петровскаям, автоматым Ioфезыгъешэрэ Александр Лысенкэм, гүучгажьеу Кушьу Абрек, Ioвшэн зэфэшхъафхэр зыгъэцэкхэрэ Мамый Азэмати, Жэнэл! Мыхьамэти, Кушьу Аслъани, Зеклогу Жанни, Сергей Берлини хүупхъэх, чаных, зыфэбгъазэхэрэм ултын-плъэжынэу щитэп.

Ипашэхэр

Пивэш заводэу «АСБИР» зыфиорэр унэе хъязметшлагчай щит. Ипащхэр зэшьхэгчусэх Шъонтыхжхэу Аслъян-ре Фатимэрэ. Фатимэ заводым изэхэцшаку, ибухгалтер шьхва!, Аслъан ашт игъяцэккэлээ директор. Зэшьхэгчусэхэм лъфыгытту я!. Сусанэ институтыр къуухыгъ, заводым ибухгалтерэу мэлажье. Яклалэу Нурбый Пшызз къэралыгъо агууниверситетым иорфак щеджагъ, ятэ илэпийгч, игуда-дээю loff ешээ. Ахэм къаккэхьухэгчэе пхъорэльф-къорэльф-хэм ныжь-тыжхэр ащэгушуу-кыях.

Асьланрэ Фатимэрэ тигье-
зет иныбджэгүүшүүх, «Адыгэ
макъеу» экземпляр 50 кыы-
ратхыкыгъ, пышыр — яофы-
шлэхэм, къенагъэр къалэм
инахьыжхэу зигъот маклэхэм
афакчанч ашиг.

афэкюонэу ашыгъ.

Къалэм имэрэу Хъатэгъу Налбый ыдэжь тызычахъэм зигугъу къэтшыгъэ заводым къэлэ бюджетыр анахъ къэзыгъэбайхэрэм зеращыщыр къытиуагъ. ШIушлэнми къыфэхъутъэхэу, гупыкъышо яIэу зэрэпсэухэрэри хигъэунэфыкъыгъ. КIэлэцыкъу ИгыгыпIэхэм, спортсменхэм, нэшхъэигъу зиIэхэм, нэмыхкIэу гумэкIэу къяулэхэрэм яIэпыIэгъу афэхъух. «Аш фэдэ завод бало тикъалэ дэтыгъэмэ, тищыIэкI-псэукэ нахышишу хъущтгъэ», — къытиуагъ ижохум из оном. Ижо-

Заводым илофышихэм ашышхэр.

**Я 3 — 6-рэ нэкүбгъохэр
къэзыгъэхъазырыгъэр
НЭХЭЕ Рэмэзан.**

ЗЭЗЭГЫНЫГЬЭМ ЗЭДЫКІЭТХАГЬЭХ

БзэджашІхэм шшъэдэкіыжь ягъэхыгъэнимкіэ федеральнэ къулыкум и ГъэлорышапІзу Адыгэ Республикэм щыІэм АР-м и Очилхэм япалатэ зэрэлжэштыхмкіэ зэзэгыныгъэ дишыгь.

Зэзэгыныгъэм зэдыхэлхээх ГъэлорышапІэм ишац ишшэрильхэр зыгъэцекІэрэ Александр Просверинимрэ Адыгим и Очилхэм япалатэ ипрезидентэ Мамый Алыйрэ.

Ар зыфэхыгъэр агъэмисагъэхэм ыкы хьапс зытыральхагъэхэм ыпкіэ зыхэмий юридическе іэпіэгьу ятыгъенир, джащ федэу шоигъоныгъэ зиэхэр зыхэлжэхэрэ программа «ProBono» зыфиорэм

къыдыхэлхэтигъа хьатыр зыхэль правовой іэпіэгьу очилхэм арагъэгъотырэр гъэфедэгъенир арых.

Зэзэгыныгъэм къыдильтэрэ елтыкіхэр мы уахтэм практикэм щагъэфедэх ыкы агъэмисагъэхэм, хьапс зытыральхагъэхэм ыпкіэ зыхэмий юридическе іэпіэгьур аратынымкіэ бгүйтуми язепхыныгъэ лъэгэгтэ инхэм атэту агъэптигъа.

Аш къызэригъэнафэрэмкіэ, бзэджашІхэм шшъэдэкіыжь ягъэхыгъэнимкіэ федеральнэ къулыкум и ГъэлорышапІзу Адыгэ Республикэм щыІэм ыпкіэ зыхэмий юридическе

іэпіэгьу зищыкіагъэхэм яспискэ зэхегъяуко, нэужум Очилхэм япалатэ зэзэгыныгъэ зэрэдишгъэм диштэу уахтэу, сыхат пчагъа зыщекопІештхэр къеъзенфа.

Ыпкіэ зыхэмий юридическе іэпіэгьу очилхэм аратырэр консультации шыкіэм тетэу гъэпсыгъэ, аш хэхэз заявлениехэр, даохэр ыкы правовой мэхъанэ зиэ нэммык тхылхэр.

Лъэнокуитуми къэбар зэпхыныгъэхэр зэдыхягъэштых, анах упчэ шхъяаэу къеуцуухэрэм язэшохынкіэ тофшэн зэукигъухэр зэхажштых, гражданхэм ыпкіэ зыхэмий юридических іэпіэгьу аратынымкіэ хэбзэгъуцугъэр гъэцклагъэ зэрхуурэм тофшэн зашагъэзшт ыкы агъэмисагъэхэм фитыныгъу ялехэр агурагъэнонымкіэ тофшабзэхэр зэхажштых.

БзэджашІхэм шшъэдэкіыжь ягъэхыгъэнимкіэ федеральнэ къулыкум и ГъэлорышапІзу Адыгэ Республикэм щыІэм ипресс-къулыку.

Апэрэ чыпІэхэр къафагъэшъошагъэх

БзэджашІагъэ зезыхагъэхэм шшъэдэкіыжь ягъэхыгъэнимкіэ федеральнэ къулыкум и ГъэлорышапІзу Адыгэ Республикэм щыІэм иуголовнэ-гъэцекІкло системэ 2016-рэ ильэсэм тофшэн зыфдагъэм икІэххэр зыщизфахысыжыгъэ зэхэсгъо илгъ.

КъулыкушІхэм къызэралуагъэмкіэ, хьапс зытырамылхагъэхэу, ау агъэмисагъэхэу шшъэдэкіыжь зэралхагъыгъэхэм япчагъа зыпк ит. 2016-рэ ильэсэм уголовнэ-гъэцекІкло инспекцием иучет шшъэдэкіыжь зытыральхагъэхэм нэбгыре 2452-рэ хэт, 2015-рэ ильэсэм егъэшагъэмэ, мы пчагъэр процента 2,2-кіэ нахьыб. Арэу щитми, хьыкумым унашьюо зышигъэмкіэ пэшэ іэнатэхэр алыгъынхэ фимитхэу агъэмисагъэхэм япчагъа проценти 138-кіэ нахьыб хьугъэ. Мы лъэнокъомкіэ 2016-рэ ильэсэм нэбгыре 575-рэ агъэмисагъ. Джащ федэу шоок зимиэ тофшэнхэр зыгъэцекІэнхэр зытыральхагъэхэм япчагъа процент 27-кіэ нахьыб, ахэр зэкіэм-

кли нэбгыре 707-рэ мэхъу. Обществэм щымыухумагъэхэу хьапс зыпымьт альтернативнэ шшъэдэкіыжхэр шуагъэ къытэу арагъэхынхэмкіэ угловнэ-гъэцекІкло инспекцием икуулыкүшІхэм нэмыкі къулыкухур ягъу-сэхэу зэхубитгээ тофшабзэхэр зэрхагъэх. Агъэмисагъэхэу тофшэнхэр зерагъэгъотыгъэхэм япчагъа процент 99,76-рэ мэхъу. Пешорыгъэш тофшабзэу къулыкушІхэм зэрхагъэхэм яшуга-гъэкэ, ятонэрэу бзэджагъэ зышигъэхэу агъэмисагъэхэм япчагъа 2016-рэ ильэсэм Урысюем икъягъэльэгъонхэм ягъепшагъэмэ, процент 1,84-кіэ нахь макіэ хьугъэ. Агъэмисагъэхэу угловнэ-гъэцекІкло инспекцием иучет хэтхэм

пүнүгъэ тофшабзэхэр адзыхэгъэнхэм фэш яхыл-гупсэхэм, яучастковхэм зэпхынгъиэ адзыраяэ тофадашэ. Джащ федэу япсихикэ изытет игъеклотыгъэ аултэлк, социальнэ гумэкыгъо ялехэр къыхэгъэшгъэнхэм фэш упчэ-джеупхэр афызэхашх. Анахэу зыныбжь имыкугъэхэм яхэгъэгү шу альгъуным фэорышээр тофшабзэхэр афызэхэштэйнхэм мэхъанэшо раты.

Къулыкум тофшэн изэфхысыжхэмкіэ апэрэ чыпІэр къидихыгъ ГъэлорышапІэм иуголовнэ-гъэцекІкло системэ икъутамэу Шэуджэн районым щыІэм, Адыгэкъялэ щыІэ къутамэм ятлонэрэ чыпІэр, Тэххутэмийкье районым ящэнэрэ афагъэшъошагъэх.

КИАРЭ Фатим.

Ифитыныгъэхэр къуухъумагъ

Сэкъатныгъэ зиэ хульфыгъэм ифитыныгъэхэр зэтегъеуцожьыгъэнхэмкіэ унашьюо щыІэр зэрамыгъэцакІэрэм епхыгъэ дэо тхылхэм Адыгэ Республикэм и Апшъэрэ хьыкум граждан тофшынхэмкіэ хьыкумшихэм яколлегие хэплъагъ.

Сэкъатныгъэ зиэ хульфыгъэм ифитыныгъэхэр зэтегъеуцожьыгъэнхэмкіэ унашьюо хьыкумым зышигъэр ыгъэцекІэн зэримылхээтигъэмкіэ, сида пломэ техническе улпъекүнхэм къызэралхагъэльягъорэмкіэ, зигугуу ашыре унэр жыы хьугъэ, тофшэнхэр rashyilpex зыхьукіэ, ашидэпхэхэр къызэралхонхэ ылтэгъишт. Апэрэ инстанцием ихыкум министрствэм дыригъашти тофшыр щигъэтигъыгъ. А унашьюо мэрээрээ ыкы хэбзэгъеуцугъэм ишапхээхэм адимыштэу ылтэти, сэкъатныгъэ зиэ хульфыгъэм Адыгэ Республикэм и Апшъэрэ хьыкум зыфтигъэзагъ. тофшыр изытет ыкы бгүйтуми къауагъэхэм зызащегъуазэм, Адыгэ Республикэм и Апшъэрэ хьыкум игражданскэ коллегие ыгъэу-

нашьюо хьыкумым зышигъэр ыгъэцекІэн зэриэлхэмкіэ, сида пломэ техническе улпъекүнхэм къызэралхагъэльягъорэмкіэ, зигугуу ашыре унэр жыы хьугъэ, тофшэнхэр rashyilpex зыхьукіэ, ашидэпхэхэр къызэралхонхэ ылтэгъишт. Апэрэ инстанцием ихыкум министрствэм дыригъашти тофшыр щигъэтигъыгъ. А унашьюо мэрээрээ ыкы хэбзэгъеуцугъэм ишапхээхэм адимыштэу ылтэти, сэкъатныгъэ зиэ хульфыгъэм Адыгэ Республикэм и Апшъэрэ хьыкум зыфтигъэзагъ. тофшыр изытет ыкы бгүйтуми къауагъэхэм зызащегъуазэм, Адыгэ Республикэм и Апшъэрэ хьыкум игражданскэ коллегие ыгъэу-

нашьюо хьыкумым зышигъэр ыгъэцекІэн зэриэлхэмкіэ, сида пломэ техническе улпъекүнхэм къызэралхагъэльягъорэмкіэ, зигугуу ашыре унэр жыы хьугъэ, тофшэнхэр rashyilpex зыхьукіэ, ашидэпхэхэр къызэралхонхэ ылтэгъишт. Апэрэ инстанцием ихыкум министрствэм дыригъашти тофшыр щигъэтигъыгъ. А унашьюо мэрээрээ ыкы хэбзэгъеуцугъэм ишапхээхэм адимыштэу ылтэти, сэкъатныгъэ зиэ хульфыгъэм Адыгэ Республикэм и Апшъэрэ хьыкум зыфтигъэзагъ. тофшыр изытет ыкы бгүйтуми къауагъэхэм зызащегъуазэм, Адыгэ Республикэм и Апшъэрэ хьыкум игражданскэ коллегие ыгъэу-

зыжын фежьэгъэн фое. Ау граждан тофшынхэм материалы къызэралхагъорэмкіэ, хульфыгъэм иунэ псөолъэш экспертизэ шыгъяа ыкы а тофшыом нэмыкі хэхынпээу илхэр къыдалтыгъэхэп. Аш къеъзельагъо сэкъатныгъэ зиэ хульфыгъэм деэнхэ гухэль зэримыагъэр.

Урысюе Федерацием и Конституции ия 2-рэ статья къыщено цыфыр, аш ифитыныгъэхэр къуухъумэгъэнхэр зэкіэм ианах лъялпэу зэршытэр. Ахэм япъеунэфын, якъеъзгүнэн ыкы якъеухъумэн къэралыгъом ишшэриль шхъяаэу Ѣит. Мынгээдэхэй штугу къедэгъэхъын зиэ хульфыгъэм сэкъатныгъэ зиэхэм япсанигъэ зэтегъеуцожьыгъэнхэм епхыгъэ хэушхъяафыгъыгъэ программээр 2005-рэ ильэсэм къыщегъэягъаэ Урысюе Федерацием зэрэшкылорэр. Программэм хэхъэх медицинэ, социальнэ ыкы профессиональнэ лъэнокъом дигъэзжынхэшь, хьыкумым инашьюо ыгъэцекІэнэу фитыгъэштагь.

АР-м и Апшъэрэ хьыкум ипресс-секретарэу хъаудэкъо Азэмэт.

АТЛЕТИКЭ ОНТЭГҮҮР

Къуаджэм щырагъажьээз, загъасэ

Зыныбжъякъа икъуагъехэм якуп ти-
батырхэм ялгээсэнгээ кыща-
гъэлгэгүагъ. Килограмм 56-м
нэс къэзыщчыхэр тиспор-
тсмени Зянекъокуу. Хыщт
Хазэртбый я 4-рэ, Гыщт Зу-
раб я 6-рэ, Дээсэжье Аслан я
7-рэ хууцьэх. Нэбгырэ 40 фе-
диз куп пэпчъя зэрэхэтгэйэр
къызыдэллытэктэ, тиньжын-
къэхэм зэлгэгүхэр ушетыншы
зэрафхэгүхэр къыхэгъэшы
хууцт. Дээсэжье Аслан Урысын
спортымкэ имастер ишапхъэхэр
ригъэкъунхэм, медаль къыдихы-
нам пэблэгъягъ, ау къеух Іэты-
гъом къячээр къулайнгъэмрэ
зэдиштэхэй фэгъэфедагъэхэп.

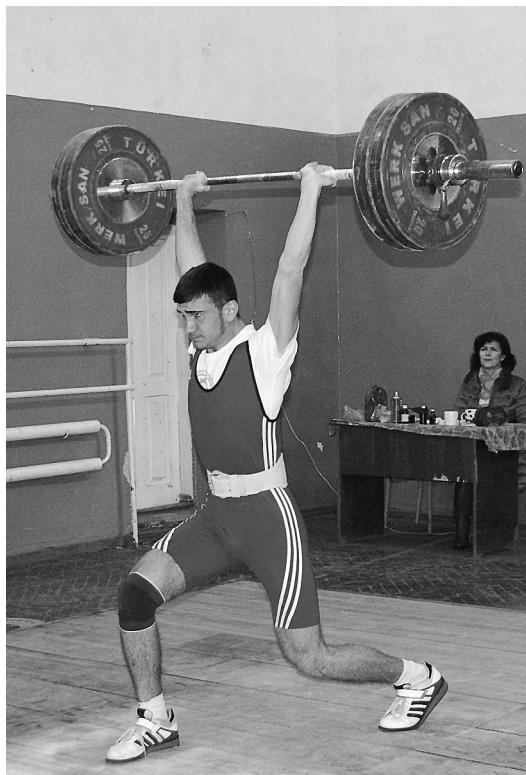
Спортымкэ дунээ класс зиэ
мастерэу Владислав Луканиныр

Урысые Федерации
атлетикэ онтэгүумкэ
иизэнкъокуу Татарстан
икъалэу Зеленодольскэ
щыкъуагъ. Адыгэ
Республикэм илъыклохэр
зэлгэгүхэм
ахэлжкагъягъ. Хагъэунэфыкъырэ
чыпэхэр зэкъеми
къыдамыхыгъэми,
гъэхъагъэхэр ашыгъягъ.

Шъачэ щыпсэущтгъ, Адыгейим
ыцэлкэ зэнкъокууахэлжкагъ
уублагъ. Батырим джэрэз меда-
лыр къыдихыгъ.

Родион Бочковым, кг 105-рэ,
ящэнэрэ чыпэхэр къыфагъэшьо-
шагъ. Тэхүтэмыкъое районым
зызыгъэсэрэ батырим икъу-
лайнгъе хегъахъо.

— Тиспортсменхэр Зеленодоль-

скэ зэлкюхэм, тренерхэр Сихъу
Асланэр Роман Казаковырэ
пэшэнгээшыгъо зэрахъа-
гъэх.

Нахыкъэхэм тагъэгугъэ

2000-рэ ильэсийм
ыкъи аш ыуж къэ-
хъугъэхэр Зелено-
дольскэ атлетикэ
онтэгүумкэ щыз-
нэкъокууагъ. Ады-
гейим щыщ къалэхэр
медальхэм афэз-
наагъягъ. Урысын
ихэшыпкыгъэ ко-
мандэ итренерхэм
янэлгээгъ итгэгъ.

Беданэкъо Тимур,
кг 62-рэ, ятфэнэрэ
чыпэхэр къыдихыгъ.
Купым батыр 40 фе-
диз щызэукалагъ.
Джамбэчые ибатыр
щылычым зэрбэны-
гъэр тренерхэм агээ-

шэгъуагъ, хэгъэгум
ихэшыпкыгъэ ныб-
жыкъе командэ зы-
шиштэниурагъэб-
лэгъагъ. Аш икъоджэ-
гъо Тэшту Хазэрт
зэкъеми нахыкъи, Тат-
тарстан зэрэгкүагъэ
ыгъэгушхуагъ. Къэлэ-
еджакъор батырхэм
акырыплыгъ.

Беданэкъо Тимур-
рэ Тэшту Хазэрт-
рэ ятрнер-къэлэгъа-
джэу, Адыгэ Республи-
кэм физкультурэмэ
спортымрэктэ иотлич-
никэ Чэмбэху Ан-
зор Зеленодольскэ
щыкъагъ. Къоджэ спор-
тывым зыкъеэгъэтигъэ-
нимкэ аш фэдэ зэ-
нэкъокууахэм ямхъанэ
осэ ин ритигъ.

Артем Горловыр, кг
56-рэ, я 9-рэ хууцьэх.
Илэпээсэнгээ нахь
псынкъеу хигъахъо
республикэм къыгъэ-
зэжьыгъ.

— Хэгъэгум изэнкъокуу ухэ-
лэжээнир юф къызэркъол, —
къытиуагъ Адыгэ Республике
атлетикэ онтэгүумкэ икъэлэцкык-
уныбжыкъе спорт еджалэе ипа-
щэ, спортымкэ дунээ класс зиэ
мастерэу Сихъу Рэмэлан. — Непэ
зэфхэхысийжьеу тшыхэрэм къа-
ушыхъаты спорт зэлгэгүху ин-
хэм къэлэджахъо шэлэнгээ
куухэр зэррашгъотырэр.

Урысын икъэлэ зэфхэхы-
хъафхэм ашыкъоцт зэнкъокуу-
хэм ахэлэжээнхэу тибатырхэм
загъэхъазыры. Лъешэу тигуалэ
Джамбэчые щагъэсэрэ къалэхэм
якуулайнгъэ хагъахъозэ, къя-
чээр зэралсыхъэрэр. Тренеру
Чэмбэху Анзор къызэртиуагъу,
кууджэм лъапсэу щашы-
рэм хагъахъозэ, ныбжыкъеэхэр
Мыекъуапэ щеджэх, хэгъэгум
изэнкъокууахэм защауштэти, щы-
лэнгээм зыфагъасэ.

Сурэтхэм артыхэр: Джамбэ-
чые щыщ къалэхэу Чэмбэху
Анзор ыгъасэхэрэм ашыщхэр.

ГАНДБОЛ. СУПЕРЛИГЭР

Зышуахъырэ лъыкъуатэрэп

«Ставрополье» Ставрополь край — «АГУ-Адыиф»
Адыгэ Республика — 29:24 (13:10).

Мэзаем и 11-м Невинномысскэ щызэдешшагъэх.
Зезыщагъэхэр: К. Ершов — С.-Петербург, А.

Павлюков — Тольятти.

«АГУ-Адыиф»: къэлэпчэзутхэр: Кожубекова,
Тормозова, Баскакова; къэлапчъэм Іэгуаор
дээзыдагъэхэр: Неупокоева — 1, Шъэоцыкъу — 3,
Грабачевич — 3, Самойленко — 6, Давиденко — 2,
Шавина — 5, Исаченко — 3, Смоленцева — 1.

Ешэгъум къеуху фэхъущтам
мэхъэнэ ин илгъ. Апэрэ чыпли
8-р къыдэхыгъенам фэбэнэрэ
командэхэр зэлгэгүхэр. Бысым-
хэм ялгээсэнгээ нахышишоу
агъэфедагъ. Къэлапчъэм Іэгуаор
зэрэдэзэрэм даклоу, ухъумэн
юфыгъохэр дэгъо агъэцакъ-
щыгъэх.

«АГУ-Адыифым» иешлакъо Лада
Самойленкэм ыльякъо шъобж
къытыращагъеу зэлгэгүхум хэ-
лэжкагъ. Ольга Исаченкэм иш-
сауныгъэ зыпкъ иуцожыгъэгоп.

Кіэуххэр

Суперлигэм хэт командэхэр
мы мафхэм зэрэшшагъэхэр зэ-
тэгъапшэх.

«Алиса» Уфа — «Звезда»
Звенигород — 25:32, «Универ-
ситет» Ижевск — «Звезда» Зве-
нигород — 24:37.

Зэтэгъапшэх

1. «Ростов-Дон» — 26
2. «Астраханочка» — 24
3. «Лада» — 22

4. «Кубань» — 18
5. «Звезда» — 18
6. «Динамо» — 13
7. «Ставрополье» — 10
8. «АГУ-Адыиф» — 7
9. «Луч» — 7
10. «Университет» — 5
11. «Алиса» — 0.

«Алисэм» зедгъапшэрэп. «АГУ-
Адыифым» ешэгъу къинхэр къы-
фэнаагъэх. Мэзаем и 24-м ти-
командэ «Лада» Тольятти Мыекъуапэ щылукъе.

Нэхуубльор эмтэлэгъуагъыгъэр
Емтэлэгъуагъыгъэр Нурбай.

Зэхэзыщагъэр
ыкъи къыдэзы-
гъэкъырэр:

Адыгэ Республи-
кэм лъэпкъ
Юфхэмкъ, Икъыб
къэралхэм ашы-
псэурэ тильэп-
къэгъухэм адирял
зэпхыныгъэхэмкъ
ыкъи къэбар
жъугъэм иамал-
хэмкъ и Комитет
Адресыр: ур. Кре-
стянинскэр, 236

Редакциер
зыдэшыгъэр:

385000,
къ. Мыекъуапэ,
ур. Первомайскэр,
197.

Телефонхэр:

приемнэр:
52-16-79,
редактор шъхьаїэм
игудазэ:
52-49-44,
шъэдэкъыж
зыхьырэ
секретарыр:
52-16-77.

E-mail:
adygvoice@mail.ru

Зышаушихъаты-
гъэр:

Урысые Федерации
хэутын Юфхэмкъ, телерадиокъетын-
хэмкъ ыкъи зэлъы-
Іэсикъи амалхэмкъ
и Министерств
и Темир-Кавказ
чыпэ гъэйоры-
шапл, зэраушыхъа-
тыгъэ номерыр
ПИ №ТУ23-00916

Зышыхаутырэр

ООО-у
«Полиграф-ЮГ»,
385000,
къ. Мыекъуапэ,
ур. Пионерскэр,
268

Зэкъэмкъ

пчагъэр

4152

Индексхэр

52161

52162

Зак. 281

Хэутын
уздыкъетхэнэу щыт
уахътэр

Сыхъатыр 18.00
Зышыкъетхэгъэх
уахътэр
Сыхъатыр 18.00

Редактор

шъхьаїэр

Дэрбэ Т. И.

Редактор

шъхьаїэм

игудазэр

Мэшлэкъо С. А.

Пшъэдэкъыж

зыхьырэ

секретарыр

Жакъэмкъо
А. З.

